

[Udenrigsministeren.]

i Udlandet vil Udenrigsministeriet ikke blot have Brug for at virke ved Hjælp af og i Forhandling med sine egne Udsendinge, men ogsaa med de erhvervsmæssige Kræfter, som under den ene eller den anden Form staar til Raadighed for de tre særlige Erhvervsministerier: Søfartsministeriet, Landbrugsministeriet og Handelsministeriet, selv om Formerne derfor utvivlsomt ligesom hidtil maa være forskellige i Forholdet til disse forskellige Ministerier.

Det har under de forberedende Forhandlinger været fremhævet stærkt fra erhvervsmæssig Side, og jeg tror med Rette, at til Virksomhed paa de Steder, som der her er Tale om, er det fornødent, ganske bortset fra hvad man i øvrigt har og hvilke Former Arbejdet for vore Erhverv i øvrigt har paa det paagældende Sted, at have Embedsmænd af diplomatisk Karakter. Det kunde have været naturligt at overveje, om man ikke burde have taget Konsul- eller Generalkonsulstillinger der; men saaledes som Forholdene nu en Gang er med Hensyn til Muligheden for at faa de afgørende Personligheder i Tale de Steder, det her drejer sig om, er der ikke Tvivl om, efter alt hvad jeg har hørt udtalt derom, at den egentlige diplomatiske Stilling for de paagældende Embedsmænd vil være ikke blot ønskelig, men nødvendig.

I Forbindelse dermed har jeg vistnok Grund til at understrege, at de Diplomastillinger, som Danmark nu har, og de Opgaver, som knytter sig til dem, ganske naturligt maa være af en meget forskellig Beskaffenhed de forskellige Steder. Der er Steder, hvor den almenpolitiske Opgave maa være Hovedopgaven, og der er Steder, hvor danske Erhverv i det store og hele kan hjælpe sig selv overfor de Interesser, som der er at varetage, og hvor der naturligvis kan tilvejebringes en Række Oplysninger fra den statslige Repræsentation paa Stedet, men hvor det dog aldrig vil faa den Betydning som i en Gruppe af fjernere Lande, hvor vi ikke har samme Brug for den almenpolitiske Virksomhed.

Det har været nævnt her af det ærede Medlem Hr. Vanggaard, at Indskrænkningen i 1927 var en Nødvendighed, og jeg for min Del skal ikke indvende noget derimod. Det ærede Medlem har tilføjet, at gennem de Motiver, der knyttede sig til Udvalgsbetænkningen, var der skabt en Mulighed for Anvendelse af den ulønnede kommitterede til *noget* af den Virksomhed, der her kunde være Tale om.

Det ærede Medlem kan have Ret i,

at der kan være Tilfælde, hvor man vil benytte den Udvej, her er peget paa; men det vil dog formentlig, hvis det ikke skulde være meget dyrt, kun kunne være Tilfældet indenfor nogenlunde begrænsede Omraader og hyppigt Omraader, hvor man allerede nu gennem den Repræsentation, vi har, træder i Forbindelse med Valgkonsulerne; men jeg skal gerne tage op til nærmere Undersøgelse, om der her kunde øves en supplerende Virksomhed, som man ikke hidtil har ment der var tilstrækkeligt Grundlag for at sætte i Gang. Men jeg tror, det ærede Medlem vil være enig med mig i — det fremgik ogsaa af hans Udtalelser —, at til Løsning af de Opgaver, det her drejer sig om, vil det ikke forslaa.

Thi her er der jo Tale om en Virksomhed paa Stedet af Repræsentanter, der sætter sig fuldt ind i det paagældende Lands Sprog, Forhold, alle de Vilkaar, Erhvervene virker under, o. s. v. Derfor tror jeg, det vil være i høj Grad betydningsfuldt og rigtigt at have en Repræsentation, der vel ikke er knyttet til et enkelt Land, men dog til et betydeligt nærmere angivet Omraade, hvor vi har meget anselige Erhvervsinteresser, og jeg forstod ogsaa, at det ærede Medlem var ganske enig heri.

Jeg vil gerne give min Tilslutning til de almindelige Betragtninger, det ærede Medlem Hr. Fraenkel gjorde gældende med Hensyn til Forskydningen af det økonomiske Tyngdepunkt mellem forskellige Lande. Vi maa utvivlsomt i den kommende Tid i meget væsentlig Grad fæste vor Opmærksomhed ved de Lande, der har mere eller mindre uudnyttede Naturrigdomme, og det vil jo indenfor Europa, naar man ser bort fra det store russiske Omraade, navnlig sige det Omraade paa Balkan, der her er Tale om. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem i, at det i ganske særlig Grad gælder Sydamerika, maaske i mest fremtrædende Grad den nordligste Del af Sydamerika, som her er Tale om, og ligeledes Mellemamerika. Det vilde utvivlsomt være meget nyttigt, om man med Benyttelse af de forskellige Kilder, der nu staar til Raadighed, i højere Grad, end det hidtil har været Tilfældet, i danske Kredse, navnlig saadanne, der er interesserede i erhvervspolitiske Spørgsmaal, fæstede sin Opmærksomhed netop ved disse Dele af Verden.

Den ærede Ordfører for det konservative Følgeparti sagde, at han for nylig havde været udsat for et frygtindgydende diplomatisk Aktstykke, som det havde kostet ham meget Hovedbrud at komme igennem. Jeg vil oprigtigt haabe, at Answeret for dette Aktstykke ikke falder paa